

наморожуванням для отримання литих корпусних чавунних і сталевих деталей спеціального призначення.

Новий напрям робіт Франка Мар'яновича розвинувся зі створенням маловідходної технології лиття алюмінієвих сплавів із розосередженою ливниково-живильною системою. Ця технологія, поєднана із заливанням форм під електромагнітним тиском («РОЗЛИВ-ЛЕМТ»), була освоєна на машинобудівних підприємствах при виробництві алюмінієвих сепараторів.

Значний науковий інтерес становлять виконані Ф. М. Котлярським дослідження та теоретичні обґрунтування процесів в твердо-рідкій зоні двофазної області сплавів під час тверднення; вивчення впливу водневої обробки рідких алюмінієвих сплавів на процеси формування виливка, фізико-механічні та експлуатаційні властивості литого матеріалу, які склали наукову основу напрямку робіт щодо вивчення механіки поведінки газової фази в рідких і алюмінієвих сплавах, що кристалізуються.

З 1992 р. Ф. М. Котлярський беззмінно був відповідальним секретарем редакційної колегії фахового науково-технічного журналу «Процеси лиття».

Франко Мар'янович завжди чуйно відносився до колег та протягом двох скликань активно працював на посаді голови профкому ФТІМС НАН України.

Керівництво ФТІМС НАН України, науковці інституту, редакційна колегія журналів інституту висловлюють щирі співчуття рідним Франка Мар'яновича, який для всіх назавжди залишиться у пам'яті світлою людиною, шанованим колегою і фахівцем широкої ерудиції і високої кваліфікації.

Памяті А. С. Затуловського

Фізико-технологічний інститут металів та сплавів НАН України (ФТІМС НАН України) з глибоким сумом сповіщає про те, що 18 березня 2022 року на 62 році пішов з життя відомий вчений-ливарник доктор технічних наук, старший науковий співробітник, завідувач відділу композиційних матеріалів *Затуловський Андрій Сергійович*.

Андрій Сергійович народився у м. Києві. Закінчив Київський політехнічний інститут за спеціальністю «Ливарне виробництво чорних та кольорових металів», після чого працював в Інституті проблем лиття АН УРСР (нині – ФТІМС НАН України) та виконував дослідження дисперсійного зміцнення сталей. У 1989 р. захистив кандидатську дисертацію

Повідомлення, хроніка, критика

за темою «Підвищення якості литих штамтів методами модифікування та армування».

З 1992 р. Затуловський А. С. у відділі композиційних матеріалів займався створенням наукових і технологічних засад одержання гетерогенних матеріалів на металічній основі, складу та раціональних технологій виготовлення заготовок із зносостійких литих композиційних матеріалів на основі мідних сплавів, армованих сталевими гранулами; розробкою технології виробництва, випробуванням та впровадженням у промисловість нових металокомпозитів системи «мідь-сталь» з підвищеними трибохарактеристиками; створенням технологій формування металічних матричних сплавів на основі алюмінію та міді шляхом уведення мікророзмірних та нанорозмірних складових.

У 2008 р. Андрій Сергійович захистив докторську дисертацію за темою «Наукові і технологічні засади виробництва виливків, оптимізації структури і властивостей зносостійких металокомпозитів системи мідь-сталь».

З 2010 р. Затуловський А. С. керував відділом композиційних матеріалів ФТІМС НАН України, був членом вченої та спеціалізованої рад Інституту. Під його головуванням відділ успішно виконував завдання відомчої, конкурсної тематик, цільових науково-технічних програм НАН України та державних цільових програм за пріоритетними напрямками досліджень, що складають основу науково-технічного розвитку України.

Затуловський А. С. був висококваліфікованим фахівцем та авторитетним дослідником у своїй галузі, а його роботи відомі широкому колу фахівців-матеріалознавців як в Україні, так і за її кордоном. У його науковому доробку близько 240 статей. Наукові доповіді з результатами фундаментальних та прикладних досліджень Андрія Сергійовича в галузі композиційних і триботехнічних матеріалів з металевою матрицею представлено на численних міжнародних конференціях і конгресах в Нідерландах, Угорщині, Франції, Греції, В'єтнамі, Китаї тощо. Президія НАН України неодноразово відзначала Андрія Сергійовича грамотами за сумлінну працю та наукові досягнення.

Дирекція, колектив Інституту та редакція Науково-технічного журналу «Металознавство та обробка металів» висловлюють глибокі співчуття рідним і близьким Андрія Сергійовича, зберігаючи вдячну світлу пам'ять про дорогого колегу і талановитого вченого-ливарника.

